

ARNOŠT VAŠÍČEK

ZÁHADY STRÁŽCE DUŠÍ

FAKTA – ODHALENÍ

MYSTERY
FILM

Případ pomalovaných lebek ● Vraždíci kletba ● Bratrstvo ohně
Neviditelný zabiják ● Pod kůži fextů ● Pekelné tajemství hradu Houska

MYSTERY
FILM

A R N O Š T V A Š Í Č E K

**ZÁHADY
STRÁŽCE DUŠÍ**

FAKTA — ODHALENÍ

Mystery Film
Ostrava 2009

Arnošt Vašíček: Záhady Strážce duší
Mystery Film, Ostrava 2009, první vydání
Copyright © Arnošt Vašíček

Věškerá práva vyhrazena. (All rights reserved.)

Tato kniha ani jakákoliv její část včetně fotografií nesmí být publikována, kopírována, elektronicky ani jiným způsobem šířena bez výslovného povolení.

Vydal: Arnošt Vašíček – Mystery Film, Mánesova 20, Ostrava 2
Fotografie: ČTK, Jan R. Hrdina, Profimedia a Arnošt Vašíček
Obálka, grafická úprava a sazba Daniel Janošec
Vytiskla Tiskárna Oldřich Harok, 739 34 Šenov

Mystery Film
Ostrava 2009

ISBN 978-80-904190-1-8

OBSAH

I. Bratrstvo ohně	9
Údolí suchých kostí – Pomalované lebky – Šifry mistra Eycka – Nerozluštěný rukopis – T jako tajemství – Tušení světla – Příliš mnoho otázek – V temném svitu Saturna	
II. Pod knutou zázraků	57
Na křídlech andělů? – Létající vůz – Krvavá stopa – Dvanáct stříbrných soch	
III. Fexti a vlkodlaci	82
Mágové a světci – Prometheův syndrom – Neviditelný štít – Souboje s čaroději – V kůži vlka – Syndrom ozvěny – Vražedný jas úplňku – Hřbitovní záhada	
IV. Neviditelný zabiják	125
Předčasný pohřeb – Vražda na objednávku? – Kámen smrti – Prokletá hrobka	
V. Tajemství pekelného hradu	142
Brána do neznáma – Co se skrývá pod podlahou – Rébusy na stěnách	

*„Nevěř tomu, čemu nerozumíš,
ale nezavrhuj, cos neprozkoumal.“*

Karel Čapek

I. Bratrstvo ohně

Ten pohled byl úděsný a zároveň vyvolával nadšení.

Ještě před okamžikem nikdo z nich nevěděl, co se nachází za zavaleným koncem úzké a velmi nízké větrací chodby. Pouze tušili, že podzemí chrámu skrývá další neznámé prostory.

Konečně odstranili poslední kámen a překonali zbývajících pár metrů ke zčernalému otvoru. Jeden z nich posvítíl dovnitř.

Venku, vysoko nad jejich hlavami, svírala krajinu mrazivá únorová noc. Dole bylo o poznání tepleji, a navíc je spalovala objevitelská horečka.

Do konce směny scházelo pouhých pět minut. Pouhých tři sta sekund, pak se měli vysoukat zpět na povrch, sbalit výstroj a odjet domů. Nečekali, že se zrovna v této chvíli stane něco tak výjimečného.

Nyní dva muži a jedna žena udiveně zírali do necelých deset metrů dlouhé lichoběžníkové krypty. Její dno pokrývala vysoká vrstva lidských kostí. Kužely světla baterek klouzaly po strašidelné zmeti ostatků tam a zpět. Tohle rozhodně nebyla klasická hrobka. Těla nebožtíků nespočívala v rakvích a nehalily je rozpadající se rubáše. Hnáty a lebky ležely na sobě bez ladu a skladu; děsivá hromada, navršená neznámým a neznámým proč.

A skrývala se tu ještě jedna podivnost. Dvanáct černě pomalovaných lebek s velkým písmenem T na čele. Komu asi patřily? Kdo a čím byli lidé, jejichž ostatky kdosi takto vyzdobil? A co znamená symbol, který malbě dominuje?

Jedinečný nález byl zaznamenán 9. února 1991 ve 21.25 hodin. Zasloužil se o něj brněnský Speleologický klub vedený Markem Šenkyříkem. Jeho členové se více než dva měsíce probíjeli náhodně objevenou chodbou pod chrámem Panny Marie ve Křtinách. Nevěděli, co je čeká na konci, ale oprávněně předpokládali, že zdejší podzemní prostory jsou mnohem větší a složitější, než by se zdálo. Možná dokonce navazují na ohromný systém až několik kilometrů dlouhých tajných chodeb, o nichž vyprávějí pověsti.

Ještě na počátku minulého století prý děti ze sousední Habrůvky sestupovaly starým železným schodištěm do tunelu, kterým si krátily cestu do křtinské školy. Kdyby se vydaly na druhou stranu, dorazily by až do vzdáleného Nového hradu u Olomučan. Podle jiných zpráv lze bočními větvemi chodeb vstoupit do některých krasových jeskyní Křtinského údolí nebo po hlavním tahu dojít až do zábrdovického kláštera. Další chodba snad míří k Bukovince a jiná k zámku.

Jeskyňář Norbert Havlíček již v roce 1943 prošel křtinský chrám s virgulí v ruce a zaměřil v podzemí složitě rozvětvený labyrint chodeb a krypt. Svůj nález v době války nemohl ověřit. Podařilo se mu ale vyslechnout křtinského rodáka Antonína Cvilinka a zapsat jeho velmi zajímavé svědectví.

Údolí suchých kostí

„Právě před padesáti lety, tedy roku 1893, se opravovala venkovní fasáda křtinského kostela. Bylo mi tehdy sedmnáct let. V pracovní partě, do které jsem byl zařazen, byl také můj kamarád, nějaký František Trégl, stejně starý jako já,

a dva starší dělníci (asi 40 roků) Antonín Bartoň a Antonín Špička. Jednoho dne jsme se domluvili, že se podíváme do krypty pod kostelem. V polední přestávce jsme si vzali ze skladu nářadí dva velké železné sochory a vešli jsme do kostela zadním vchodem u sakristie. Hlavní kostelní dveře byly uzavřeny. Nikdo ze spoludělníků o naší výpravě nic nevěděl. Ze stojanu bočního oltáře jsme si vzali menší zbytky svíček, každý jeden. Železné sochory jsme provlékli kruhy v uzavírací desce, a přestože deska měla pořádnou váhu, podařilo se nám ji pozvednout a odsunout natolik, abychom se protáhli dovnitř. Zapálili jsme každý svoji svíčku a sestoupili po schodech dolů. Bylo asi půl jedné odpoledne. Jakmile jsme byli dole, začali jsme se rozhlížet. Všude kolem nás byly samé rakve a chodby. Někde byly rakve jen jednou řadou, jinde dvěma řadami proti sobě. V kryptě byl docela čistý vzduch a z toho jsme usoudili, že někde musí být větráky, ale žádné jsme nikde neviděli a nenašli. Chodby v kryptě jsou klenuté, stavěné z červených cihel, zdívo neomítnuté a tak zachovalé, že se zdá, jako by stavba byla dokončena teprve nedávno.

Chodili jsme sem a tam a prohlíželi rakve, které byly všude uloženy přímo na zemi. U některých jsme ze zvědavosti zvedli víka. Mrtvolky byly oblečeny do rubášů, které se však pod dotekem ruky rozpadaly v prach a zůstala jenom kostra. Pokud se pamatuji, jsou rakve dřevěné, stářím již zpuchřelé, a u každé je na zdi umístěna dřevěná cedulka se jménem, kdo je tam uložen. Na žádné ze jmen se již nepamatuji. Jsou zde též pohřbeny jeptišky v hábitech, některé docela mladé dle úplně zachovalého chrupu. Pamatuji se, že na straně směrem ‚ke staré poště‘ leží nějaký církevní hodnostář, který měl zachovalý ornát s velkou lesklou sponou a ve zkřížených rukávech velký křížek. I jinde jsme viděli mnoho kovových věcí, prsteny, spony, křížky, které vypadaly dle vzhledu jako zlaté, žádného z těchto předmětů jsme se však nedotkli.

Při prohlídce čas ubíhal a zapomněli jsme úplně na to, že máme jít pracovat, a že nám vlastně již svíčky také dohořívají. Byla chyba, že jsme rozsvítili všechny čtyři svíčky, byla by nám dobře stačila jen jedna. A teď nám na zpáteční cestu také jen jedna, ta nejdelší, zůstala. Při světle jedné svíčky se však šlo špatně dopředu, všude jen rakve, pilíře, chodby a rakve, ztratili jsme již dávno orientaci, kde je východ. První kamarád nesl svíčku a druzí se ho drželi jeden za druhým v řadě za sebou. Točili jsme se kolem pilířů, vráželi do nich při špatném světle a východ ne a ne najít. Konečně jsme byli zcela bezradní a dostávali jsme strach, že nám poslední svíčka dohoří a potomě nebude možné jít. Ze strachu vznikla hotová panika. Ve snaze dostat se co nejrychleji ven, snažil se každý z nás být vpředu. Zakopávali jsme o rakve a šlapali do nich ve tmě, jen abychom již byli venku. Zpuchřelé rakve křupěly, jako když se šlape do umrzlého sněhu, jejich obsah se rozprašoval, takže jsme za chvíli byli pokryti vrstvou špíny a prachu. V největším zoufalství a strachu jsme slyšeli najednou políra (stavbyvedoucího), jak píská na píšťalku, a tak ve směru zvuku jsme se dostali přece jen ke schodišti, které vedlo z krypty do kostela. Nebýt políra, nevím, co by se tenkrát přihodilo. Polír nás totiž přece jen za nějakou dobu po polední přestávce postrádal na stavbě, a když nás nikde venku nenašel, zašel do kostela. Zde uviděl odsunutou náhrobní desku a hned ho napadlo, že jsme asi dole. Sestoupil tedy po schodech, pískal vytrvale, až jsme se ozvali, a tím nás zachránil, sám nevím od čeho. Když jsme vyšli z krypty, bylo přesně třičtvrtě na čtyři. To si pamatuji jako dnes.“

Antonín Cvilink a jeho partáci pobýli dole více než tři hodiny. Jak velké a složité asi musí být toto sklepení, když v něm dokázali zabloudit? Podaří se ho někdy celé důkladně prozkoumat a najít i zmiňované chodby, vedoucí kamsi do neznáma?

Původní vchod v podlaze chrámu byl na počátku 20. století překryt novou dlažbou. Nikdo už neví, kde přesně se nacházel. Na základě nových měření speleologové zatím odhalili menší část podzemí. Jedinečný objev se jim podařil pod chrámovou věží.

Pomalované lebky

V lichoběžníkové kryptě spočívaly ostatky téměř tisíce osob. Odkud se tak ohromné množství kostí vzalo?

Chrám Panny Marie byl vybudován v první polovině 18. století na místě, kde dřív stály dva středověké kostely a hřbitov, na němž se pohřbívalo přes pět set let. Předpokládá se, že právě kostry ze zrušených hrobů skončily na jedné velké hromadě. Jak je možné, že se mezi nimi nacházelo i dvanáct pomalovaných lebek? Ty rozhodně nemohly být uloženy v zemi. Kresba, vytvořená směsí dřevěného uhlí a živočišného tuku, by to nepřekala. Lebky musely původně ležet na dobře chráněném, suchém a chladném místě, snad v samostatné hrobce nebo ve sklepení původního kostela. Šlo tedy o příslušníky nějakého šlechtického rodu, opaty, faráře, nebo jiné významné osoby?

„Téměř shodný způsob označení všech dvanácti lebek svědčí o tom, že v tomto případě nebyla totožnost mrtvých důležitá. Kresba snad spíše symbolizuje nějaký zvláštní povahový rys nebo možná osud společný všem dvanácti zemřelým. Evidentně byly takto označeny kosterní pozůstatky lidí nějakým způsobem výjimečných. Je dokonce možné, že by se mohlo jednat o lebky mučedníků. Historikové se shodují v názoru, že kresby podle svého charakteru pocházejí ze 17. století. Je obecně známo, že v době pobělohorské u nás dochází ke vzkríšení památky katolických mučedníků, a byly to právě Křtiny, které v té době prosluly

jako jedno z významných center rekatolizačního hnutí na Moravě.“

Hypotéza antropoložky Ladislavy Horáčkové, která nalezené kosterní ostatky dlouho zkoumala, má ale háček. Proč pomalované lebky nebyly vystaveny na čestném místě přímo v chrámu a skončily na hromadě jiných starých kostí? Takové zacházení s ostatky katolických mučedníků by kněz jistě nepřipustil. Spíše se zdá, že nikdo netušil, komu lebky patřily a co znamená malba, kterou jsou ozdobeny.

U nás nikdy nic podobného nebylo zaznamenáno. Ale na rakouském venkově se ještě ve druhé polovině minulého století dochoval zvyk vybírat lebky z hrobů, vybělit je a pomalovat. Okolo skrání se táhly větvičky vinné révy, dubu, buku, oleandru nebo břečťanu. Ostatky dětí, svobodných dívek a šestinedělek zdobily růže. Na čelo se psalo jméno, povolání nebo alespoň iniciály a datum úmrtí, aby se dal nebožtík spolehlivě identifikovat. Nic z toho ale na lebkách z Křtin nenajdeme.

„Možná, že by se podařilo trochu poodhrnout roušku tajemství dvanácti dekorovaných lebek, kdybychom dokázali vysvětlit symboliku kresby, především písmene T uprostřed čelní krajiny. Je možné, že se jedná o poslední písmeno hebrejské abecedy – tav – a byly takto označeny lebky osob, které měly být spaseny.“

Úvaha doktorky Horáčkové vychází z vize biblického proroka Ezechiela. „I zavolal na mne mocným hlasem: ‚Blíží se ti, kteří budou trestat město; každý se svou zkázonosnou zbraní v ruce.‘ A hle, šest mužů přichází cestou od Horní brány, obrácené k severu, každý se svou ničivou zbraní v ruce. Jeden z nich je oděn lněným šatem a má na bedrech písarský kalamář. Když přišli, postavili se u bronzového oltáře. Tu se přenesla sláva Boha Izraele z cheruba, na němž spočívala, k prahu domu. Hospodin zavolal oděného lně-